

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Первий Г.Л. _____

«30» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політична футурологія»

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітній рівень.....	бакалавр
Освітньо-професійна програма	Політологія
Спеціалізація	
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	екзамен
Термін викладання	6-й семестр
Мова викладання	українська

Викладач: доц. Галь Богдан Олександрович

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Політична футурологія» для бакалаврів спеціальності 052 «Політологія» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. іст. та пол. теорії. – Д. : НТУ «ДП», 2019. – 14 с.

Розробник – Галь Б.О.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в пригоді для формування конкретних знань щодо прогнозування розвитку політичної системи України та інших країнах.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 052 Політологія (протокол № 1 від 30.08.2019).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	6
5.1 Шкали	6
5.2 Засоби та процедури.....	6
5.3 Критерії.....	8
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	8
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	6

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 052 «Політологія» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни В. 1.6 «Політична футурологія» віднесено такі результати навчання:

ВК1	Прогнозувати розвиток політичних процесів
ВК2	Володіти методологією соціальних та політичних досліджень
ВК6	Знати методи та засоби ефективної діяльності у інститутах політичної системи та громадянського суспільства
ВК7	Аналізувати тенденції розвитку сучасних демократій
ВК8	Аналізувати регіональні та історичні особливості перебігу політичних процесів

Мета дисципліни – дати студентам уявлення про суть, теоретичні підходи і проблематику політичної футурології, а також сформувати у студентів конкретні знання щодо прогнозування змін у суспільній, економічній та культурній системах, що мають політичний вимір.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
ВК1	ВК1-1.6	Робити аналітичні висновки щодо розвитку поточних політичних процесів
ВК2	ВК2-1.6	Використовувати новітні методи соціальних і політичних досліджень
ВК6	ВК6-1.6	Консультувати державні заклади та громадянські організації щодо тенденцій перебігу політичних процесів
ВК7	ВК7-1.6	Прогнозувати і порівнювати розвиток демократичних процесів в різних суспільствах
ВК8	ВК8-1.6	Аналізувати інформацію з різних джерел та створювати аналітичні матеріали щодо особливостей перебігу політичних процесів

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф4 Політичні системи	виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці
	аналізувати особливості реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічний, історичний та соціокультурний контекст
Ф5 Політична соціологія	виконувати різноманітні проекти в інститутах держави та громадянського суспільства
	розробляти та впроваджувати політико-управлінські

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	технології у суспільну сферу
Ф16 Політичні інститути	виконувати різноманітні проекти в інститутах держави та громадянського суспільства
	організовувати політичні кампанії, залучати громадян та суспільні групи до політичної участі
	розробляти та впроваджувати політико-управлінські технології у суспільну сферу

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	95	45	50	-	-	-	-
семінари	75	30	45	-	-	-	-
контрольні заходи	10	10					
РАЗОМ	180	75	95	-	-	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	95
ВК1-1.6 ВК2-1.6	1. Поняття, історія і теорія політичної футурології.	
	1.1. Предмет та об'єкт політичної футурології.	1
	1.2. Мета та завдання політичної футурології.	1
	1.3. Передумови виникнення політичної футурології.	1
	1.4. Методи та функції політичної футурології.	1
ВК1-1.6	2. Майбутнє суспільних систем.	
	2.1. Постіндустріальне суспільство.	10
	2.2. Урбанізація і демонтаж індустріального міста.	8
	2.3. Другий демографічний перехід.	4
	2.4. Транспарентність і сприйняття нерівності.	4
ВК1-1.6 ВК2-1.6 ВК6-1.6	3. Майбутнє економіко-технологічних систем.	
	3.1. Прискорення технологічних процесів («закон Мура»).	7
	3.2. Роботизація виробництва і людинозаміщення.	8
	3.3. Ефекти мереж («закон Меткалфа»).	6
	3.4. Smart city.	10
ВК1-1.6 ВК2-1.6 ВК6-1.6 ВК7-1.6 ВК8-1.6	4. Майбутнє політичних систем.	
	1. Сповільнення соціально-політичних процесів.	4
	2. Анти-істеблішментний (горизонтальний) бунт.	6
	3. Запит на участь замість делегування.	4
	4. Запит на справедливість замість порядку.	4
	5. Bigdata у політичних процесах.	4
	6. Діджиталізація державного управління («держава у	4

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	смартфоні»).	
	5. Загальне зниження насильства і гібридизація воєн.	8
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	75
ВК1-1.6 ВК2-1.6 ВК6-1.6 ВК7-1.6 ВК8-1.6	1 Аналіз кейсів з політичної футурології	75
	КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ	10
	РАЗОМ	180

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень; ◆ критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	- Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i>Уміння</i>		
◆ розв'язання	- Відповідь характеризує уміння:	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	<ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Рівень умінь незадовільний	<60	
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; ♦ здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію 	<ul style="list-style-type: none"> - Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - - чиста; - - ясна; - - точна; - - логічна; - - виразна; - - лаконічна. Комунікаційна стратегія: <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три	85-89

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	вимоги)	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; ♦ відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб ♦ здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності 	<ul style="list-style-type: none"> - Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: <ol style="list-style-type: none"> 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. **Баррат** Дж. Последнее изобретение человечества. Искусственный интеллект и конец эры Homo sapiens. – М.: Альпина нон-фикшн, 2015. – 362 с.
2. **Белл** Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования / Перевод с английского. Изд. 2-ое, испр. и доп. – М.: Academia, 2004. – CLXX, 788 с.
3. **Бестужев-Лада** И.В. Социальное прогнозирование. Курс лекций / И.В. Бестужев-Лада, Г.А. Трапезникова. – М.: Педагогическое общество России 2002. – 392 с.
4. **Бриньолфсон**, Э., **Макафи**, Э. Вторая эра машин / [пер. с англ. П. Миронова]. – М.: Издательство АСТ, 2017. – 384 с.
5. **Брук** Д. История городов будущего / Пер. с англ. – М.: StrelkaPress, 2014. – 436 с.
6. **Бьюкенен** П.Дж. Смерть Запада. – М.: М.: ООО «Издательство АСТ»; СПб.: Terra Fantastica, 2003. – 444 с.
7. **Гидденс**, Э. Неспokoйный и могущественный континент: что ждет Европу в будущем? / Энтони Гидденс; пер. с англ. А. Матвеевко, М. Бендет. – М.: Издательский дом «Дело» РАНХиГС, 2015. – 240 с.
8. **Гринфилд**, А. Радикальные технологии: устройство повседневной жизни / Адам Гринфилд; пер. с англ. И. Кушнareвой. – М.: Издательский дом «Дело» РАНХиГС, 2018. – 424 с.
9. **Деланда**, М. Война в эпоху разумных машин / пер. с англ. Д. Кралечкин. – Екатеринбург ; Москва : Кабинетный ученый; Москва : Институт обще-гуманитарных исследований, 2014. – 338 с.

10. **Ергин Д.** В поисках энергии. Ресурсные войны, новые технологии и будущее энергетики. – М.: Альпина Паблишер, 2017. – 720 с.
11. **Калдор, М.** Новые и старые войны: организованное насилие в глобальную эпоху / пер. с англ. А. Апполонова, М. Дондуковского; ред. перевода А. Смирнов, В. Софронов. – М.: Изд-во Института Гайдара, 2015. – 416 с.
12. **Кастельс, М.** Власть коммуникации [Текст] : учеб, пособие / пер. с англ. Н.М. Тылевич ; под науч. ред. А.И. Черных ; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». – М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2016. – 564 , [4] с.
13. **Кастельс М.** Информационная эпоха: экономика, общество и культура: Пер. с англ. под науч. ред. О.И. Шкаратана. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
14. **Кокошин А.А.** Некоторые макросистемные изменения в системе мировой политики. Тенденции на 2020-2030-е годы // Полис. – 2014. – № 4. – С. 38-62.
15. **Коллиер П.** Исход: как миграции меняют наш мир [Текст] / пер. англ. Н. Эйдельмана. – М.: Изд-во Института Гайдара, 2016. – 384 с.
16. **Крауч, К.** Постдемократия [Текст]/пер. с англ. Н. В. Эдельмана; Гос. ун-т – Высшая школа экономики. – М.: Изд. дом Гос. ун-та – Высшей школы экономики, 2010. – 192 с.
17. **Ли Вл.Ф.** Теория международного прогнозирования. Учебное пособие Дипломатическая академия МИД РФ. – М., 2002. – 287 с.
18. **Лэндри Ч.** Креативный город / пер. с англ. – М.: Издательский дом «Классика – XXI», 2006. – 399 с.
19. **Маклюэн, М.** Война и мир в глобальной деревне / Маршалл Маклюэн, Квентин Фиоре; пер. с англ. И. Летберга. – М.: АСТ: Астрель, 2012. – 219, [5] с.
20. **Малган, Дж.** Саранча и пчела: Хищники и творцы в капитализме будущего / пер. с англ. И. Кушнаревой. – М.: Изд-во Института Гайдара, 2014. – 400 с.
21. **Манн, М.** Власть в XXI столетии: беседы с Джоном А. Холлом [Текст] / пер. с англ. К. Бандуровского; под ред. А. Смирнова; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». – М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2014. – 208 с.
22. **Мюнклер, Г.** Осколки войны: Эволюция насилия в XX и XXI веках / Пер. с нем. А.И. Лоскутовой. – М.: Кучково поле, 2018. – 384 с.
23. **Некlessа А.И.** Будущее и грядущее: кризис современного мира // Полис. – 2012. – № 2. – С. 70-84.
24. **Паттен К.** Что дальше? Выживание в XXI веке. Перевод с англ. яз. (Chris Patten. What Next? Surviving the Twenty-first Century. Penguinbooks Ltd. Allen Lane. 2008) – М.: Московская школа гражданского просвещения, 2017. – 576 с.
25. **После человека / Щипков В.А.** (ред.-сост.). – М.: Русская экспертная школа, 2018. – 156 с.

26. **Ритцер**, Дж. Макдональдизация общества 5 / Пер. с англ. А. В. Лазарева; вступ. статья Т.А. Дмитриева. – М.: Издательская и консалтинговая группа «Праксис», 2011. – 592 с.
27. **Рифкин** Дж. Третья промышленная революция: Как горизонтальные взаимодействия меняют энергетику, экономику и мир в целом / Джереми Рифкин ; Пер. с англ. – М.: Альпина нон-фикшн, 2014. – 410 с.
28. **Сабо** Е.Р. Революция машин: история промышленного переворота. – Будапешт: Издательство «Корвина», – 1979. – 159 с.
29. **Сакс** Дж. Д. Конец бедности. Экономические возможности нашего времени [Текст] / пер. с англ. Н.Эдельмана. – М.: Изд. Института Гайдара, 2011. – 424 с.
30. **Скиннер**, К. Человек цифровой. Четвертая революция в истории человечества, которая затронет каждого / Крис Скиннер ; пер. с англ. О. Сивченко ; [науч. ред. К. Щеглова]. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2019. – 304 с.
31. **Стэндинг**, Г. Прекариат: новый опасный класс. – М.: Ад Маргинем Пресс, 2014. – 328 с.
32. **Таунсенд**, Э. Умные города: большие данные, гражданские хакеры и поиски новой утопии / Энтони М. Таунсенд; пер. с англ. А. Шоломицкой. – М.: Изд-во Института Гайдара, 2019. – 400 с.
33. **Терборн** Й. Мир: Руководство для начинающих [Текст] / пер. с англ. Е.М. Горбуновой, Л.Г. Титаренко; под науч. ред. С.М. Гавриленко; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». – М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2015. – 336 с.
34. **Тоффлер**, Э. Война и антивоина: Что такое война и как с ней бороться. Как выжить на рассвете XXI века / Элвин Тоффлер, Хейди Тоффлер. – М.: АСТ: Транзиткнига, 2005. – 412, [4] с.
35. **Тоффлер** Э. Метаморфозы власти. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2001. – 669, [3] с.
36. **Тоффлер**, Э. Революционное богатство / Элвин Тоффлер. Хейди Тоффлер. – М.: АСТ: АСТ МОСКВА: ПРОФИЗДАТ, 2008. – 569, [1] с.
37. **Тоффлер** Э. Шок будущего: Пер. с англ. / Э. Тоффлер. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2004. – 557, [3] с.
38. **Турчин** А.В. Футурология. XXI век: бессмертие или глобальная катастрофа? / А.В. Турчин, М.А. Батин. – М.: БИНОМ. Лаборатория знаний, 2013. – 263 с.
39. **Урри** Дж. Как выглядит будущее? – М.: Издательский дом «Дело», 2018. – 320 с.
40. **Урри** Дж. Мобильности [Текст] / пер. с англ. А.В. Лазарева, вступ. статья Н.А. Харламова. – М.: Издательская и консалтинговая группа «Праксис», 2012. – 576 с.
41. **Уэбстер**, Ф. Теории информационного общества / Фрэнк Уэбстер; Пер. с англ. М.В. Арапова, Н. В. Малыхиной; Под. ред. Е.Л. Вартаковой. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 400 с.
42. **Фишман** Л.Г. Фантастика и гражданское общество. – Екатеринбург: УрО РАН, 2002. – 168 с.

43. **Флорида Р.** Креативный класс: люди, которые меняют будущее / пер. с англ. – М.: Издательский дом «Классика-XXI», 2007. – 421 с.
44. **Флорида Р.** Кто твой город? Креативная экономика и выбор места жительства / пер. с англ. – М.: StrelkaPress, 2014. – 368 с.
45. **Форд М.** Роботы наступают: Развитие технологий и будущее без работы / Мартин Форд ; Пер. с англ. – М. : Альпина нон-фикшн, 2016. – 430 с.
46. **Фридман Дж.** «Горячие» точки. Геополитика, кризис и будущее мира. – СПб.: Питер, 2016. – 400 с.
47. **Фридман Дж.** Следующие 10 лет / [пер. с англ. А. Калинина]. – М.: Эксмо, 2011. – 320 с.
48. **Фридман Д.** Следующие 100 лет: прогноз событий XXI века / Джордж Фридман; [пер. с англ. А. Калинина, В. Наричы, М. Мацковской]. – М.: Эксмо, 2010. – 336 с.
49. **Хантингтон С.** Кто мы?: Вызовы американской национальной идентичности / С. Хантингтон; Пер. с англ. А. Башкирова. – М.: ООО «Издательство АСТ»: ООО «Транзиткнига», 2004. – 635, [5] с.
50. **Хантингтон С.** Столкновение цивилизаций / Пер. с англ. Т. Велимеева, Ю. Новикова. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2003. – 603, [5] с.
51. **Харари Ю.Н.** Homo Deus. Краткая история будущего / Юваль Ной Харари ; [пер. с англ. А. Андреева]. – М.: Синдбад, 2018. – 496 с.
52. **Харари Ю.Н.** 21 урок для XXI века. – М.: Издательство «Синдбад», 2019. – 440 с.
53. **Хёйзинга Й.** Тени завтрашнего дня: Диагноз духовного недуга нашего времени // Хёйзинга Й. Тени завтрашнего дня. Человек и культура. Затемненный мир: Эссе / Сост., пер. с нидерл. и предисл. Д. Сильвестрова; Коммент. Д. Харитоновича. – СПб.: Изд-во Ивана Лимбаха, 2010. – С. 15-170.
54. **Шваб К.** Четвертая промышленная революция. – М.: Эксмо, 2016. – 208 с.
55. **Эйдман И.В.** Прорыв в будущее: Социология интернет-революции. – М.: ОГИ, 2007. – 384 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Політична футурологія» для бакалаврів
спеціальності 052 «Політологія»

Розробник: Богдан Олександрович Галь

Редактор: О.Н. Ільченко

Підписано до друку . Формат 30 × 42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. 1,25.
Обл.-вид. арк. 1,25. Тираж 100 прим. Зам._____.

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19